

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 40 cor. (20 Lei)
Pe 1/2 de an . . . 20 cor. (10 Lei)
Un număr 1 cor. (50 bani.)

iese odată la săptămână.

Adresa: „UNIREA POPORULUI” Blaj, Jud. Alba-de-jos.
Director: **Alexandru Lupeanu-Melin.**

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se pot face la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 2 cor. a doua și a treia oră 1:50 cor.

Dela frați la frați.

Neamul Francezilor a trimis în aceste zile la fratele său din Răsărit, la Poporul românesc, pe cel mai brav și mai viteaz fiu al său, pe mareșalul Joffre. Fratele mai mare, ieșit din aceeaș tulpină a Romei latine, s'a gândit, că în aceste zile de frământări și de sbucium greu, când se starornicesc graniți și se închiagă țări, se cuvine să știe frații unii de alții, să se îmbărbăteze, să țină legături de înrudire bună, întru apărarea și întărirea aceluiaș năzuinți de înaintare și de biruință.

Mareșalul Joffre, invingătorul dela apa Marnei, a sosit la București, aducând Regelui nostru cea mai mare decorație de războiu a Francezilor, „Medalia militară”, iar orașului București, atât de greu înghințat de germani în 1916, precum și satului Mărășești, „Crucea de războiu”, în semn de cinstire a Republicii franceze pentru suferințele și vitejia Poporului românesc. Vestitul general, care a oprit puvoicul nemțesc în 1914, cu înșas mâna lui a pus pe pieptul Regelui românesc medalia trimisă de Poporul francez, vrând prin aceasta să arete, că frații dela Sena sunt mândrii de noi, ne cunosc vitejiile fără păreche din marele războiu al popoarelor, le prețuiesc și le cinstesc precum se cuvine. Acelaș mareșal a

descălecat în Parcul Carol și a dat în primirea primarului Bucureștilor crucea de războiu franceză, iar cu câteva zile mai târziu s'a dus pe câmpia de mărire a Mărășeștilor, încununând mormintele vitejilor cari au murit apărându-și ogoarele strămoșești, — cu aceeaș cruce de înaltă răsplată pioasă.

Fără îndoială, venirea generalului Joffre la noi e mai mult decât o vizită obicinuită, mai mult chiar decât un semn de trecătoare prietinie omenească; ea este glasul sângelui latin, care se îndreaptă către acelaș sânge împărătesc, aducând căldura statornică a fratelui către frate, a romanului dela Apus către romanul dela Răsărit.

Mângărierea noastră trebuie să fie și este foarte mare, că în acestea vremuri, când svârcolirile dintre neamuri încă nu s'au potolit, nici tunurile n'au amuțit de tot, nici contractele de pace n'au luat întărire deplină, Francezii, preaputernicii Feți frumoși ai Apusului, neînvinși în războaie și neîntrecuți în istețime și învățătură, vin la noi acasă și ne îmbrățișează frățeste, zicându-ne:

— Nu v'am uitat și nu vă vom uita nicicând, pentru că sunteți sânge de-al nostru, pentru că sunteți viteji ca și noi, sunteți vrednici să aveți o țară

mare și sunteți destoinici să fiți stâlpi de tărie ai culturii și civilizației în marginea Balcanului neodihnit. Franța vă are la inimă, vă are dragi și vă sprijinește în toate pornirile voastre nobile, ca pe niște frați de aceeaș obârșie și de aceeaș vrednicie. Ochii ei sunt purura la voi, precum și inima ei, de soră mai mare.

Acestea sunt graiurile vizitei lui Joffre la București și la Mărășești. Cu adevărat putem fi mândrii și mângâiați de ele, mai ales tocmai astăzi, când pare că peste Europa iarăș plutește o ceață păcloasă și dușmanii neamului nostru se leagănă în deșerte nădejdi hrăpărețe.

Cu frați buni ca Francezii viitorul ne suride mai în plin.

Alegera de deputat dela Aiud. La alegerile din urmă de deputați, la Aiud fusese ales averscanul Cantacuzino, ministru de justiție, care s'a mulțumit de acest mandat fiindcă mai dobandi-se unul în vechiul Regat. Acum se face alegere nouă în cercul Aiudului. Candidat e d. Grigore Iunian din partidul țărănesc al d-lui Mihalache. D-l Iunian e un tindr de ispravă, cu dragoste addncă pentru cei mulți, cu tragere de inimă pentru țărani din cari se trage. E sprijinit de partidul național ardelenesc, care îl recomandă cu toată căldura.

Intr'un orașel de mineri.

Am petrecut câteva săptămâni într'un orașel, unde se adună oamenii din toate părțile, ca să facă băi de apă sărată, bună, spre a scoate din trup reuma ori măticea, cum îi mai zic pe alocurea.

Și mai sunt în acel orașel mine ori băi vestite și bogate de sare, din cari dacă s'ar scoate zilnic mii de vagoane, tot s'ar ajunge încă câteva sute de ani. Și în băile acestea lucrează fel de fel de oameni, de neam și limbi felurite, mai ales români și unguri. Din zori de zi, când răsănește peste întreg orașelul fluera mașinei, până târziu seara, oameni, desbrăcați până în brâu, lovesc cu târna-cupul stânca de sare, și ridică câte o bucată, ca de-o mașe, pe care alții cu căruțe pe șini o scot afară spre a o aduna în vagoane și a o împrăștiă prin întregă țara.

În Dumineca cea dintâi a afării mele acolo, după ce m'am scaldat, am așteptat într'un frumos aleiu de brad, să aud de undeva un sunet de clopot, care să cheme pe credincioși la slujba sfântă. Sunt doar acolo trei biserici, toate la fel, cu turn și clopote, gândeam eu. Dar așteptarea mea în parte a fost înșelată, căci, în vreme ce credeam, că voi auzi nește sunete puternice de clopot, cari să se întărească, lovindu-se în dealurile ce se ridică chiar în fața sântelor locașuri — am auzit din când în când nește sunete de clopoțele, cari se pierdeau prin desul frunzei, ca împodobia străzile orașelului.

— Dar bine frate, — întreb eu pe un creștin, ce mi-se pareă după haină, că ar fi român. — nu se ține la divoastră slujbă Duminecă?

— Cum să nu! răspunse el, — chiar mai înainte a sunat de liturghie.

— Dar eu de când ascult, n'am auzit, decât nește glasuri de clopotele.

— Ai dreptate Dle, că ni-au dus pe vremuri ungerii clopotele, să facă din ele tunuri, dar nu le-a ajutat Dumnezeu!

— Cum înțelegi Dta vorba asta? — întreb eu redumerit.

— Apoi să vezi Dta, noi știm din moși-strămoși, că clopotele le-a lăsat Dumnezeu, ca să sune la săbătele sărbători și dumineci, ori să plângă pe urma celor morți.

— Așa-i!

— Atunci, cum de s'au pus ungerii, să facă împotriva voii lui Dumnezeu, poruncind să se verse tunuri, ca să omoare pe creștini?

— Ce să faci dacă n'au mai avut din ce turnă tunuri?

— Atunci să se fi lăsat de bătaie! că doar cum gândeau ei, că clopotul, care chiamă pe oameni la sfânta slujbă, poate să-i și omoare? — ferit-a cel sfânt! S'o și văzut asta în bătaie, că doar eu încă am fost cinci ani soldat; tunurile făcute din clopote, pușcau ele de 2—3 ori, și se stricau. De altcumm nici bieții soldați, cari erau tunari, nici chiar ei nu lucrau cu tragere de inimă, cu astfel de arme...

Mi-a plăcut foarte mult cumințenia lucrătorului de baie, de cari spun unii, că nu țin la legea creștinească și sunt socialiști. Fie zis între noi, românul creștin nu se deslipește așa ușor de biserică. El știe, că pentru el nu se găsește pe

pământ o mamă mai bună. Ea îl primește în brațele sale la naștere și nu-l mai părăsește, decât atunci, când îl așează spre vecinică odihnă în recele mormânt. În veselie și mai ales în supărări, biserica și legea strămoșească rămân pentru el cei mai buni și mai calzi mângâitori.

Și povăluit de gândurile acestea am intrat în biserica românească: era plină de credincioși, cari, curat îmbrăcați și cu fețele serioase ascultau sfințele cântări, pe cari un cor bine condus și alcătuit tot de băieși, le cântau spre mărirea lui Dumnezeu. Și inima mi-a crescut de-o sfântă bucurie. Mă uitam la fețele acestora supte de neodihnă, la trupurile aceste de muncă grea încovoiate și istovite și mă gândeam, cine i-a păzit pe oamenii aceștia de osplesii, de sfarmări și rostogoliri de stânci, de multele și nelchiplăutele primejdii din baie, dacă nu mâna preaputernică a lui Dumnezeu, stăpânul nostru a toate...

Și după sfânta slujbă am cercetat locașul Domnului, foarte curat și bine îngrijit și luarea mea aminte a fost atrasă asupra unei sfinte cruci de pe altar. Sfinția Sa părintele a băgat de seamă, că mă uit la ea, a luat-o și mi-a pus-o în mână:

— Mi-a adus-o un băieș, care a fost pe frontul italian, e făcută de el din o bucată de șrapnel.

Am trăsnit! — Bietul român, mi-am gândit eu, — el nici

odată nu-și uită de Dumnezeuul său; el nu asvârle cu încredere glonțul din țevă de tun, căci știe, că tunul e făcut din clopote, — iar clopotele nu-s lăsate de Dumnezeu să omoare oameni, fără să-i mântuie, — și gloanțele dușmane, cari cad la picioarele lui, fără de ai fi făcut vre un rău, el știe, că tot acel preabun Dumnezeu le-a îndreptat așa și-atunci adună sfărmăturile aducătoare de moarte și face din ele cruci, în cinstea celui ce prin cruce a sfărmat stăpânirea morții!

Și în fața acestei încredere, a acestei nespuse nădejdi și credințe în bunătatea lui Dumnezeu, cine ar putea rămâne nepăsător? ce ochiu ar putea să nu lăcrimeze?

Oare nu acelaș Dumnezeu, la care s'au ridicat suspințele de veacuri ale neamului românesc, — oare nu el ne-a povăluit, și ne-a îngrijit și ne-a dus la mărirea zilelor de azi? Oare nu purtarea lui de grije a întărit brațul și mintea conducătorilor neamului românesc, ca să arete în fața celor mari și tari, că și noi vrednicim să fim ceva la lumea aceasta mare și aleasă, căci ne-am dovedit și noi a fi chemați să stăm alături de celelalte neamuri luminate?

Și mi-au venit atunci pe buze nește versuri de mult uitate, dar pline de adevăr:

Lăudați-l că e mare Dumnezeu, Ce-a păzit cu mână tare pe [Român, poporul său.

Et din veci ne-a fost părinte și [stăpân,
Nici de astăzi înainte, n'o se [uite pe Români

și mi-am zis:

Lăsați, voi suflete împestrătate de păcatele aduse din orașele străine, dela neamuri dușmanoase poporului nostru, lăsați-l pe Român, să trăiască așa cum s'a pomenit din strămoșii lui, cu popa lui, cu biserica lui, împodobită cu icoane vechi și afumate, cu clopotele și toaca, care să-l cheme la locașul Domnului, lăsați-l cu rugăciunile și deprinderile lui creștinești, și nu-i pângăriți inima cu învățături străine de firea și narăvurile lui, că-l stricați, îl faceți neom, îl scoateți din țigăni, și ne mai știindu-se cumpăni — se pierde, se prăpădește și se cufundă în mocirla fărădelegilor. Lăsați-l să-și ducă viața, ce i-a dat-o și lăsat-o Dumnezeu, cu zbuclimări și sudori, dacă nu se poate altcumm, — dar având nădejdea tare în purtarea de grijea celui de sus, — și el va fi fericit și mângâiat!

A. C. Domșa.

Mareșalul Joffre a decorat pe dl. Mihalache. Afiam din București, că marele general Joffre în timpul petrecerii sale în București a decorat și pe fostul ministru-tăran, Mihalache, capul partidului țărănesc din vechiul regat și prietinel bun al țărănilor ardeleni. Dl. Mihalache a fost căpitan în armata română și a luptat cu o vitejie de nelnicirecut la Mărășești.

Adormirea Maicii Domnului.

După înălțarea Domnului la ceriu, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a rămas la sfântul Evangelist Ioan, care a luat-o întru ale sale după cum îi poruncise Domnul încă fiind pe lemnul crucii. A petrecut întru multe rugăciuni și întru viața sfântă în casa acestui Apostol și la adunarea cea dintâi a creștinilor dela Ierusalim, care s'a ținut la ziua de Rusale, a fost și dânsa de față.

A trăit până la vârsta de 72 de ani și când i-s'a apropiat sfârșitul Apostolii din toate părțile, cari erau îmbrășiți în toată lumea pentru vestirea Evangheliei, s'au adunat la Ierusalim, ca să mai vadă încă odată pe cea care a fost încă Făcătorului. Ajungând Apostolii la Ierusalim, i-au povestit celei binecuvântate despre dragostea cu care alcargă toate popoarele la Evanghelia lui Hristos și despre patimile și batjocurile, cari ei trebuie să le sufere din

partea păgânilor. Maica Fecioară s'a bucurat nespuse de mult de vestile acestea, iar pentru patimile și suferințele Apostolilor le-a spus multe cuvinte de mângâiere.

Și erau acolo de față și Dionizis areopagitul și Ierotei și Timoteiu, cari între multe laorimi și-au luat rămas bun dela dânsa. Iar ea le-a zis: Prietini mei și ucenicii Fiului și Dumnezeului meu, nu faceți bucuria mea plângere, ci-mi grijiți trupul, precum eu voiu închipui în pat. Și afară de aceștia a sosit și minunatul Pavel, carele căzând la picioarele Maicii Domnului și deschizându-și gura sa a lădat-o cu multe cuvinte zicând: Bucură-te maica vieții și plinirea și învierea propovedaniei mele. Că măcar-că pe Hristos nu l-am văzut, iară pe tine văzându-te mi-se părea, că pe dânsul îl văd.

Apoi luând Fecioara iertăciune dela toți și făcând rugăciune pentru întărirea lumii și pacinică petrecere și umplând pe toți cei de față de binecuvântarea sa și-a dat sufletul în

măniile Fiului și Dumnezeului său.

Iar sosind vremea îngropării, însuș Petru a început cântările de îngropăciune și Apostolii au ridicat preasfântul ei trup iar unii se duceau înainte cu făclii aprinse până la grădina Getsmani și acolo au îngropat trupul cel primitor de Dumnezeu într'un mormânt nou și au astupat mormântul cu piatră. Și trei zile au rămas Apostolii în preajma mormântului, ascultând minunatele cântece ale ingerilor, cari preamăria a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu cinstită adormire.

Și s'a întâmplat, că unul dintre Apostoli cu numele Toma numai a treiă zi după îngropare a sosit și foarte s'a intristat și poftind să vadă și el încă odată preasfântul ei trup, ceilalți apostoli au desfăcut mormântul.

Dar (o! minune mai presus decât toate minunile!) n'au aflat trupul Preasfintei în mormânt, căci ingerii îl duseră la Fiul său, ca să împărătească cu el

în veci. Și mulțămind lui Dumnezeu Apostolii s'au adunat la masă și după obiceiul au lăsat gol locul unde ședea Domnul Hristos până când eră eu ei în lume, iar pe masă au pus operină și pe perină o bucată de pâine, ca să fie partea Domnului. După prânz ridicându-se Apostolii la rugăciune și înălțând perina cu partea Domnului, dintr'odată s'a făcut, ca un nor în casă și în mijlocul nerului (o, minune streină!) s'a arătat moarta, ca și cum ar fi fost vie și le-a zis: Bucurați-vă, că lată eu eu voi sunt în toate zilele! Această știre îmbucurătoare le-o dete Fiul său și învățăciit de minune înspăimântându-se au strigat: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, ajută-ne nouă! Astfel acum au cunoscut și mai invederat, cumcă Fecioara eu adevărat s'a mutat cu trupul întru împărăția Fiului său.

Mormântul cel cioplit în piatră se află până în ziua de astăzi și se cinsteste întru mărirea și cinstea preabinecuvântatei măritei Stăpânei noastre

Cum stă lumea și țara?

La noi.

Generalul Averescu se mulțamește de guvern

În politica noastră din lăuntru sunt pe cale a se face mari schimbări. În timpul din urmă — spun gazetele, — majoritatea parlamentară în două rânduri s'a purtat atât de rău, cât punându-se la vot unele afaceri, guvernul s'a trezit, că nu mai are majoritate, adică: partea cea mai mare a deputațiilor nu stă pe partea lui. A și zis gen. Averescu: „Cu așa o majoritate nu pot cărmul!” Și s'a dus la Maj. Sa Regele și și-a dat demisia (s'a muțamit dela cărmă). Regele — iarăș spun gazetele — i-a primit demisia, dar l-a rugat să mai amâne depărtarea sa din fruntea guvernului, barami până ce se duc din țară gen. Joffre și ministrul cehoslovac Benes.

În urma demisiei lui Averescu, s'au pornit o mulțime de combinații, că cine li va lua locul. Unii dau cu socoata, că ar fi bine să rămână tot el, dar să primească și ajutorul unor partide din opoziție, ca alui Mihailache, Lupu, Vaida. Alții spun, că n'ar strica, dacă ar lua cărmă d. Tache Ionescu, câștigându-și conlucrarea partidului naționa-

list, țărănist și țorgist. Cu un cuvânt, fiecare are o părere. De astădată spunem și o a treia părere, care zice, că generalul Averescu a demisionat numai de formă, ca să facă băgători de seamă pe partizanii săi, că dacă nu se vor ținea de poruncile lui, atunci de bună seamă puterea partidului averescan apune.

Vom vedea așadar, ce va mai fi.

Oaspeții mari ai României.

Aproape deodată au sosit la București în 18 Aug. doi oaspeți dragi, cari sunt în măsură să ne facă cea mai mare bucurie. Aceștia sunt: *Generalul francez Joffre și ministrul cehoslovac Benes.*

Primul este generalul acela vestit, care oprind aproape la porțile Parisului oastea germană, apoi bătându-o pe malurile râului Marna, a schimbat întreg mersul războiului, dând astfel putință a se pregăti biruința finală dela 1918. A venit să aducă cele mai mari decorații franceze orașelor *București, Mărășești, Majestății Sale Regelui nostru Ferdinand* și altor generali ai noștri pentru vitejiile ce le-au dovedit în tot cursul războiului nostru. A fost o zdevărată cale de biruință calea gen. Joffre prin România

noastră. Iar serbările decorării au fost frumoase și înălțătoare, cum poate numai în povești se mai întâmplă. În semn de cinste pentru general, Senatul a ținut o ședință de sărbătoare, în care s'au rostit cuvântări însufleșite, lăudându-se România, Franța și însuș gen. Joffre.

Al doilea este *Benes*, ministrul de externe al noului stat cehoslovac, care toată viața sa și-a jertfit-o pentru binele și desrobirea poporului său. A venit să statornicească legătura de prietenie adevărată între noi și cehoslovaci ca apoi împreună cu iugoslavii să închegăm legătura, pe care uneltirile nici unui dușman nu poate să o mai rupă. — Și în ciustea lui a ținut Parlamentul o ședință sărbătorească, în care prin niște vorbiri binesimțite s'a pecetluit legătura prieteniei și a bunei vecinătăți.

Trăiască oaspeții noștri scumpi și țările cari i-au trimis!

In lumea largă.

Ofensiva rusească umpluse toată lumea de griji.

Și nu e mirare. Când stă să se gândească omul, că armatele rusești înaintaseră atât de repede și atât de adânc în Polonia, cât amenințau să cuprindă cântar și Varșovia, îngrijorarea e ușor de priceput.

Veștile mai proaspete risipesc însă norii de griji. Spun, adică, aceste vești, că în sfârșit Polonii s'au recules, și au început o contraofensivă de cele mai bune nădejdi. Oastea polonă în trei zile a înaintat mai bine de 90 kilometri, a tăiat retragerea unei bune părți din armata rusească, a zădărnicit impresurarea Varșoviei, și a refăcut legătura căii ferate cu Danzigul. așa căt i-se dă iarăși puțința să capete pe aici ajutoare de bani, muniție, tunuri ba chiar și de oameni.

Urmările contra ofenzivei.

Deși ni-se pare prea curând a vorbi despre aceste urmări, totuși îndrăznim să le atingem. Urmările aceste în primul rând se vor simți asupra stării sufletești a soldaților poloni. Dacă nici în cele mai grele împrejurări n'au desnădăjduit acești soldați, biruința de acum la toată întâmplarea numai mări le poate curajul și voia de luptă. Iar aceste, bine se știe, sunt de cea mai mare însemnătate într'un războiu, cu atât mai vârtos, că în măsură ce le crește acestora curajul, în aceeași măsură scade însuflețirea rușilor.

Dar se vor simți urmările și la pertractările de armistițiu,

începute săptămâna trecută la Minak. La pertractările aceste rușii s'au înfățoșat cu nasul cam presus, iar bieții de poloni cam umiliți și gata să implinească aproape orice. După biruințele pomenite mai sus, firește se schimbă roata, așacă acum de bună seamă și cererile rusești nu vor mai fi susținute cu aceeași tărie. Și să vedeși încă minunea, că în sfârșit vom vedea pace și în afurisitul Răsărit.

Dar se vor mai simți aceste urmări și în politica cea mare a lumii. Trebuie să știm, că pe cât le mergea mai bine Rușilor, pe atât englezii se arătau gata a le face tot mai multe concesii (a lăsa după ei). Pe englezi li urmau italienii, cari au și propus să mijlocească ei o pace între Ruși și Poloni. Dar dacă Englezii și Italianii aveau părerea aceasta, nu o aveau și Francezii, cărora li s'au alăturat și Americanii. Și trebuie să mai știm încă ceva. Dela biruința rușilor atârna și statornicia păcii cu Germania, Ungaria și Bulgaria, cari toate erau pregătite să se alature rușilor învingători. — Acum toate nădejdiile Nemților, Ungurilor, Bulgarilor sunt pe cale a se spulbera, toate angajamentele și îngrijorările englezilor s'au risipit, rămânând deasupra învingător punctul de vedere francez și mai presus de toate biruința Polonilor.

Trebuie să mărturisim, că biruința aceasta ne ia și nouă Românilor o piatră de pe inimă. Cât timp le mergea rău Polonilor într'una am fost rugați să le sărim în ajutor. Noi, urmând vorba, că nu e bine să te amesteci în cearta altora, am susținut că nu putem intra în războiu, numai în cazul când vom fi atacați. Și cazul acesta era cât pe-acți să se întâmple, pentrucă rușii nerecunoscând alipirea Basarabiei (— toate celelalte puteri o recunosc! —), după învingerea Polonilor săreau nesmintit și asupra noastră. Acum, mulțumită Domnului, deocamdată a trecut și primejdia aceasta.

Iar să spunem ceva și despre Vrangel.

Generalul acesta, susținut cu toată puterea banilor de către Francezi, vrea să alunge pe bolșevicii lui Lenin și Troțki. Având o politică părtinitoare mai ales față de țărani, i-a succes, ca în locurile pe unde a ajuns să stăpânească să fie iubit de toți. Și așa s'a întâmplat, că în scurtă vreme și-a pus laba pe Crimeea, și de aici merge încet dar sigur spre Inima Rusiei. În timpul din urmă a câștigat o mare bătălie, luând peste 4000 bolșevici da

Născătoare de Dumnezee și pururea Fecioara Maria.

Cinstita adormire a Maicii Domnului s'a întâmplat în anul al 55-lea dela nașterea lui Hristos în ziua de 15 August și această zi su petrecut-o creștinii într'u multe rugăciuni încă din veacurile cele dintâi ale creștinismului, pentru-că Maica Domnului e mare sputătoare a neamului creștinesc, nu eu a ei putere, ci ea ale ei preasfinte rugăciuni. Căci mult poate rugăciunea maicii spre îmbălsăzirea sufletului.

Iar la veacul al VI-lea dela Hristos, pe vremea Sfântului Silverie mucenicul, papa dela Roma, s'a rânduit, ca această sfântă sărbătoare să se prăznuiască cu mare prăznuire în toată lumea creștinească. Și se numește această sărbătoare și Sfântă-Măria cea mare, pentru-că e împreună cu post de două săptămâni, pe care îl țin creștinii cu multă evlavie și pentru-că cinstita adormire înseamnă înmulțirea darurilor prin rugăciunile Maicii Domnului.

Iar la Sfânta Mânăstire dela

Nicula intru aceasta zi se face praznic cu litie și cu priveghere, slujind și preacinstitul episcop al Gherlei și se adună creștinii dreptcredincioși din toate părțile pentru-ca să cinstescă minunata icoană a Maicii Domnului, care se află acolo. Așăderea se face praznic intru această zi și la sfânta mânăstire a *Prislopului* și la sfânta Mânăstire a *Sinmărtinului de Câmpie*.

Cu ale ei preasfinte rugăciuni, Doamne Isuse Hristease, miluiește-ne pe noi și ne izbăvește.

Prelucrată de:
Septimiu Popa.

— **Capu lui Mihai Vi-teazul**, despre care scriseam în numărul trecut al gazetei noastre, că va fi adus dela Iași peste Turda, Alba-Iulia, Sibiu și Șelimbăr la Mânăstirea Dealu, în clipa din urmă, pentru vizita mareșalului Joffre la București; nu a mai fost trecut prin Ardeal după rânduiala publicată, ci numai de dreptul la Dealu, peste vechiul Regat.

prisonieri. Tot năcazul cu Vrang-el acolo stă, că afară de Fran-cezi, nu vrea nime să-l sprijî-nească. Dacă l-ar sprijini, s'ar scurtă mult domnia bolșevicilor.

Dela hotarele țării.

Dela granița țării noastre din spre țara ungurească, ne sosesc vești bune. O seamă de tineri împreună cu oamenii mai însu-șejiți de pe sate, au început a munci, pentruca să trezească pe Românii de acolo la o viață adevărat românească, de care nu au avut parte sub domnia stăpânilor de ieri.

Mai nou ne vine veste, că în ziua de S. Ilie s'a ținut în *Cheniz* jūd. Bihor, o sărbătoare cu cântări și teatru și cu joc. Clericul I. Kavasi a ținut o cu-vântare însușeșită despre scoaterea din întuneric a poporului și despre rostul școlii la sate, vorba cea: „Cine are carte, are parte“.

După vorbire au urmat mai multe cântări și declamări, con-duse de harnicul învățator dela școala din *Cheniz*: Dl. Alexandru Cosma. A urmat apoi un teatru.

Și-au jucat foarte bine rolurile parte la teatru, parte la decla-mări (roștiri de poezii) toți cari au avut vre-un rol. Și anume: Dl. Iov. Alex. Cosma; Nicolae Goia, elev de liceu; Simion Șteff, cantor; Octavian Șireagu, elev la liceu; Dl. sublocotenent N. Mateiu; Dșoara M. Magda și Aurelia Goia. Apoi flăcăii: Ion Crecău, Ion Pușcașiu, Gavril Ștefan, George Mărieșiu, Teodor Fechete, Ion Șandor, Ion Roșca, Andreiu Nagy, Gavril Zacota, Ion Furon, Ion Cherecheșiu, George Ardelean și fetele. Iuliana Crecan, Irina Șandor, Florica Șandor și Iuliana Șandor.

Sărbătoarea aceasta frumoasă s'a făcut prin munca învățate-rului din *Cheniz*, ajutat de Dnii I. Karasi, cleric și N. Goia, elev lic. precum și a Dnii S. Ștef cantor, Ion Goia, econom și a flăcăilor Ion Roșca, Gavr. Ștefan, Andreiu Nagy și G. Mărieșiu.

După sărbătoare părintele din *Vedresábány* a mulțumit și lău-dat pe *Chenizenii*, în numele acolora, cari au fost să vadă aceasta sărbătoare.

Vrednici de laudă *Chenizenii*! Să dea Dumnezeu să-și aște ur-mători.

Corresp.

SE CAUTĂ

un tovarăș în branșa
de tabăcariei (țimar) :

Am aranjament complet
cu o experiență de 25 ani.

Adresa la
Ioan Dogariu,
(7) 3-3. Teiuș Nr. 385.

ȘTIRI

Inștiințare.

La Liceul gr.-cat. român de băieți și la Liceul gr.-cat. român de fete din Blaj înscrierile pentru anul școlar 1920/21 se vor ține în 13 și 14 Septemvrie a. c., iară lecturile se vor începe în 15 Septemvrie a. c.

Examenele de cori-gentă vor fi în 10 și 11 Septemvrie a. c.

Examenele celor pre-gătiți în particular se vor începe în 14 Septemvrie a. c.

Examenul de maturi-tate în scris se va începe în 20 Septemvrie 1920.

Elevii, cari au să facă vre-un examen, vor trebui să se prezinte în cancelaria liceului cu o zi înainte de-a începe examenul.

Direcțiunea.

— Ziua nașterii M. Sale Regelui. Marți, în 24 August este ziua nașterii Maiestății Sale Regelui Ferdinand. În Blaj s'a sărbătorit cu multă pom-pă această și însemnată. La catedrală s'a slujit o sfântă liturghie, la care au luat parte toți funcționarii și elevii cursurilor de învățatori. Orașul este plin de stea-guri naționale, iară pră-văliile sunt închise. Bu-nul Dumnezeu să-L tră-iască pe Regele țaranilor mulți și fericiți ani!

— Inimă bună a Reginei noastre. Am scris la vremea sa că în băile dela Anina s'a întâmplat o nenorocire mare, la care și-au pierdut viața mai mulți muncitori. Maiestatea Sa Regina Maria a trimis acum orfanilor acestor nefericiți hai-ne și zahăr în preț de 250 mii coroane.

Orfanii au primit darurile cu lacrimi în ochi.

— Marele foc la Con-stanta. În portul Constanta s'au aprins marile magazii ale Ministrului de industrie și com-erț și ale Crucii Roșii Ame-ricane. Paguba este de aproape 200 milioane de Lei.

— Veste bună pentru fumători. Șeful depozitului Regiei Monopolurilor Statului din Cluj aduce la cunoștință că de aici înainte nu se vor mai vinde tutunuri ungurești, ci românești. Tutunurile ro-mânești sunt mult mai bune și mai ieftine decât celea ungurești.

— Apáthy la Budapesta. Oricare centur își va aduce încă aminte de vestitul profesor ungar dela universitatea din Cluj, Ștefan Apáthy, care în anul trecut a trebuit să dea seamă în fața Curții Martiale despre isprăvile sale din cursul revoluției din 1918. După ce a fost achitat el a trăit retras în Sibiu, iară în luna aceasta a plecat la Budapesta, unde a fost primit cu mare alaiu de către Unguri.

Se vorbește, că Ungurii îl vor trimite în Italia, ca imputernicit al Ungariei pe lângă guvernul italian.

— În județul Cojocna sunt de două ori mai multe vite ca în anul trecut. Medicul veterinar (de vite) P. Tofan arată în ziarul „Voinea“ din Cluj, că în județul Cojocna în anul 1919 erau 200 mii 425 vite, pe când în anul 1920 sunt 408 mii 651, adică cu 208 mii 226 mai multe de cât în anul trecut.

— Câte vite sunt în Ar-deal. La 28 Februarie 1911, așadar înainte de războiu, în ținuturile ardeleni, cari se țin astăzi da România, erau 2 milioane 100 mii vite cornute.

În anul trecut s'a făcut o nouă numerare a vitelor și s'a văzut, că erau 2 milioane 800 mii vite cornute.

De atunci însă numărul vite-lor ardeleni s'a mai sporit bi-nișor.

Așadar Ardealul are astăzi mai multe vite decât înainte de războiu.

— Șobolanii vagoanelor. Comercianții noștri se plâng zilnic, că ori de câte ori aduc mărfuri pe căile ferate se a-tinge cineva de vagoane și le despoaie. La gara din Cluj mai cu seamă se întâmplă foarte multe furturi. Zilele trecute un comerciant din Blaj a adus cu un vagon hârtie de țigarete din Viena. La gara Cluj i-s'au furat însă peste 100 de cutii. Poliția a prins pe un anumit David Gustav, care s'a dovedit a fi hoțul.

Bine ar fi dacă s'ar putea pune mâna și pe ceilalți hoți.

— Se trezesc și armenii dela noi. Doi ani le-a trecut armenilor ardeleni dela izbucni-rea revoluției încoace până au început a se trezi și ei și a băga de seamă că ei nu sunt unguri, ci armeni și că s'ar cădea să fie și de fapt armeni. S'au adunat adică și au hotărât, că de aci înainte vor fi și ei armeni, vorbindu-și limba și despăr-țându-se de unguri.

Bine înțeles, că Ungurilor din Ardeal această hotărare a armenilor nici cum nu le vine la socoteală, pentrucă în șirul lor erau până acum o gră-madă de ruteni, jidani, armeni și șvabi, cari se țineau de unguri, iară acum i-au părăsit toți, rând pe rând. până și pu-ținii armeni. Numai acum se vor trezi ungurii și vor vedea cât de puțini au fost ei în Ardeal.

— Li s'a stricat prețina. Cei mai buni prieteni erau pe vremuri Ungurii și Jida-nii. De când cu bolșevismul li s'a stricat însă prețina. Aflăm acum din ziarele un-gurești, că săptămânile tre-cute guvernul unguresc a chemat pe toți ofițerii reser-viști jidani la regimente și i-a degradat, tăindu-le stelele și făcându-i simpli rezervaști.

Bagseamă știrea aceasta încă n'a ajuns la urechile jid-anilor noștri, căci cum să ne explicăm altfel faptul că jida-nii din ardeal și acum tot ungurește se înțeleg încă.

Anunț.

Cluj, la 7 Aug. 1920.

Către Consilieratul agricol, în Blaj.

Profesorii universitari și spe-cialității români (farmaciști, geo-logi, chimiști, petrografi, etc.) constituind o societate numită „Zea Societate chimico-farma-ceutică“ cu scopul de-a prepara produse chimice și farmaceutice din materiile prime ce se găsesc în țara noastră, având necesitate de plante cu se pot recolta în decursul lunii August; cu onoare Vă roagă să binevoși a le da binevoitorul D-voastre concurs și a dispune să se a-tragă atenția D-lor primari, se-cretari comunali, preoți, învăță-tori, țărani mai luminați și mē-rari, ca să indemne pe țărani din regiunile unde se găsesc plantele mai jos notate, să le strângă, usuce la umbră, să le facă pachete, cari se pot cum-păra de societatea „Zea“ în condițiunile mai jos specificate:

1. Secară cornută numită cor-nul de secară, mama secării și care este un produs al infec-țiunii secării cu un burete (ciu-pearcă). Prețul pentru boabela sparte, însă curate, este de 100 cor. pe kgr. iar celea strânse întregi, mari, negre-cafenii, deci culese cu îngrijire, se pot plăti cu 150 coroane.

2. *Belladonna* (mătrăgună); plantă întreagă cu rădăcină, spă-lată și uscată, 40 cor. kgr.

3. *Digitala cu floarea galbenă* (degetărel), plantă fără rădăcină (tăiată dela fața pământului) aleasă, curată, uscată la umbră, frumoasă, verde — cu 40 co-roane kgr.

Ineredințați, că ne veți da concursul D-voastră prețios și că veți contribui la naționalizarea preparării medicamentelor și substanțelor chimice. Vă ru-găm să primiți mulțumirile no-astre anticipat și asigurarea înaltei noastre considerațiuni.

s. s. Prof. Dr. Pamfil, Str. Holdvilág Nr. 54. în numele Soc. „Zea“.

p. conformitate:
nedescifrabil.

(11)

Redactor responsabil:
IULIU MAIOR.